

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 699974 24 Rev
Sarajevo, 28.05.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Sanje Jaramaz-Dedić, kao predsjednice vijeća, Gorana Nezirovića i Sanele Kovač-Grabonjić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. A.N. iz L., ul. ..., 2. S.D. iz L., ul. ... i 3. R. H. iz L., ul. ..., koje zastupa punomoćnik Senad Droce, advokat iz Mostara, ul. Vrapčići 269 i umješaća na strani tužitelja Savez osoba sa invaliditetom Federacije BiH-SOSI sa sjedištem u Sarajevu, ul. Avde Smailovića br. 5, koga zastupa Zijad Arapčić, predsjednik Saveza, protiv tužene Federacije Bosne i Hercegovine, zastupane po Federalnom pravobranilaštvu Sarajevo, radi utvrđenja i otklanjanja diskriminacije te isplate, vrijednost spora 10.001,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 699974 19 Gž od 07.02.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj 28.05.2024. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 699974 18 P od 09.07.2019. godine, ispravljene rješenjem od 01.10.2019. godine, odlučeno je kako slijedi:

„Utvrđuje se da su tužitelji: H.R., D.S. i N.A., diskriminirani.

Nalaže se tuženoj Federaciji BIH, da tužitelju H.R. na ime neisplaćenih ličnih invalidnina isplati iznos 42,60 KM mjesečno, počev od 12.03.2009. godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na ove iznose počev od 12.03.2009. godine pa do isplate u roku od 30 dana.

Nalaže se tuženoj Federaciji BIH da tužitelju D.S. na ime neisplaćenih ličnih invalidnina isplati iznos od 83,70 KM, počev od 12.03.2009. godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na ove iznose počev od 12.03.2009. godine pa do isplate u roku od 30 dana.

Nalaže se tuženoj Federaciji BIH da tužiteljici N.A. na ime neisplaćenih ličnih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 12.03.2009. godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na ove iznose počev od 12.03.2009. godine pa do isplate u roku od 30 dana.

Nalaže se tuženoj da tužiteljima naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.700,00, a u roku od 30 dana.

Odbijaju se tužitelji sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva.

Na osnovu člana 400. ZPP-a tužitelji se oslobađaju obaveze plaćanje sudske takse na tužbu i na presudu.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 699974 19 Gž od 07.02.2024. godine žalba tužene je usvojena i prvostepena presuda preinačena tako što je tužbeni zahtjev odbijen u cijelosti kao neosnovan te odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Protiv drugostepene presude tužitelji su blagovremeno izjavili reviziju i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, kako bi to proizilazilo iz

sadržaja revizije, sa prijedlogom da se revizija usvoji i drugostepena presuda preinači tako da se žalba tužene odbije i prvostepena presuda potvrdi.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku F BiH¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio:

Revizija nije osnovana.

Relevantna utvrđenja prvostepenog suda mogu se rezimirati na slijedeći način:

Tužitelji su tzv. „mirnodopski“ invalidi, odnosno lica kod kojih je invalidnost nastupila rođenjem ili bolešću. Svim tužiocima, kao licima s oštećenjem organizma po osnovu stečenog invaliditeta, je pojedinačnim rješenjima nadležnog organa bilo priznato pravo na ličnu invalidinu u određenim novčanim iznosima, u zavisnosti od stepena oštećenja organizma, te su im mjesečni iznosi invalidnina uredno isplaćivani.

Navedena rješenja donesena su na osnovu člana 18.b) Zakona o osnovama socijalne zaštite i zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom² (u daljem tekstu: osnovni Zakon o osnovama socijalne zaštite). Navedenim Zakonom tužioci, kao tzv. „mirnodopski“ invalidi bili su izjednačeni sa civilnim žrtvama rata, tako da su obje grupe invalida bile razvrstane u grupe invaliditeta u zavisnosti od procenta oštećenja organizma u rasponu od 60%, 70%, 80%, 90% i 100%.

Članom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom³, koji je stupio na snagu 12.03.2009. godine izmijenjen je član 18.b) Zakona, tako da isti glasi: „Radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom lica sa invaliditetom razvrstavaju se prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u dvije grupe i to: I. grupa-lica sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma, II. grupa-lica sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma“.

Navedenim Zakonom uvedene su, dakle, samo dvije grupe invalida, ali samo u odnosu na mirnodopske invalide, dok je status civilnih žrtava rata ostao neizmijenjen.

Nakon donošenja navedenog Zakona stavljena su van snage rješenja kojima je tužiteljima bilo priznato pravo na ličnu invalidinu i obustavljena isplata iste.

U navedenom razlikovanju, zbog ograničenja prava u zavisnosti od okolnosti pod kojima su određena lica postala lica sa invaliditetom, tužitelji nalaze diskriminaciju zabranjenu odredbama Zakona o zabrani diskriminacije BiH, Ustava BiH te Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev na osnovu slijedećih pravnih zaključaka:

- da je parnični sud, suprotno prigovoru tužene, nadležan da utvrđuje postojanje diskriminacije i ukoliko je ona posljedica normativne aktivnosti, odnosno donošenja zakona;
- da se u konkretnom slučaju radi o sistemskoj diskriminaciji i da je stoga neosnovan prigovor neblagovremenosti tužbe;
- da su tužitelji, imajući u vidu sadržaj Specijalnog izvještaja Institucije ombudsmena za ljudska prava iz novembra 2010. godine, godišnjeg izvještaja iste institucije iz marta 2012. godine i njene preporuke, uspjeli dokazati vjerovatnost različitog postupanja tužene i to po osnovu

---

¹ „Službene novine F BiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službene novine F BiH“ broj: 36/99 i 54/04

³ „Službene novine F BiH“ broj: 14/09

načina nastanka invaliditeta, a da tužena nije sa stepenom sigurnosti dokazala da ne postoji različit tretman ili da taj različit tretman ima legitiman cilj;

- da stoga u konkretnom slučaju postoji direktna diskriminacija tužitelja od strane tužene (član 14. Evropske konvencije za zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda, člana 1. Protokola 12 uz Evropsku konvenciju, člana II/4 Ustava Bosne i Hercegovine te članova 2. stav 1., 12. 13. i 15. Zakona o zabrani diskriminacije BiH).

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali je prvostepenu presudu preinačio i odbio tužbeni zahtjev imajući u vidu pravnu činjenicu da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu, svojom odlukom U-11/22 od 14.07.2022. godine, utvrdio da član 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom nije u suprotnosti sa članom II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, iz čega proizilazi zaključak da tužena donošenjem spornog zakona nije izvršila sistemsku diskriminaciju tužitelja.

Neosnovano tužitelji u reviziji prigovaraju da je pobijana presuda zasnovana na pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Prema odredbi člana V/5 Ustava Bosne i Hercegovine odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Odredbama člana 75. Poslovnika o radu Ustavnog suda BiH⁴ propisano je da su odluke Suda konačne i obavezne i da ih je dužno poštovati svako fizičko i pravno lice, te da su svi organi, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih ustavom i zakonom, dužni provoditi odluke suda.

Imajući u vidu sadržaj navedenih odredbi, ovaj sud ocjenjuje da navodi revizije, kojima se tužitelji upuštaju u raspravu o stavovima Ustavnog suda BiH izraženim u odluci broj U-11/22 od 14.07.2022. godine, nemaju značaj na donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari.

Kako nisu ostvareni revizijski razlozi, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. ZPP reviziju tužitelja valjalo odbiti.

Predsjednica vijeća
Sanja Jaramaz-Dedić, s.r.

---

⁴ „Službeni glasnik BiH“ broj: 2/97, 16/99, 20/99, 26/01, 6/02 i 1/04